Ն. 4857 — 1882 ՓԵՏՐՎԱՐ 8 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — 23 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 20 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — Ն. 4857

ԳԻՆԱԹԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէհիտ 10
Ալթը այ » 5
Իւչ » » 3

Թաշրալար իչին մէհիտիյէ 10
Ալթը այ » 5
Բօսթա իւճրէթի պիվէ այիտ տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ.

Անատոլուի Էֆիրեան

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իրան սրբասքնա գօնուլմանան իլանք ու իխթարաթը սաթը 5 ղ.
Մէքթուպլար Կ. Ք. Փանոսեան իմինէ եազըլը
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնիշէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

ՀԱՅԵՐԵՆ ԵՒ ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒՆ ԹԵՐԹԹԱԿԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԵՒ ՍԱՀՄԱՆԱԳՐԱԿԱՆ

ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՄԱՍԻՆ ԳՐՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԱՆ

Ամսական 1 ղուրուշ

30 ՓԱՐԱ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ 1879 ԹՎԻՆ

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԻ ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԹԻՎ ԱՄՍԱԳԻՐ

ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՄԱՍԻՆ ԳՐՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԱՆ

Ամսական 1 ղուրուշ

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Վիէննա 17 փեբր.

Գօրէսբօնտանս բոլիթիզ զաղէթասքնին հալը իսթիլալտա պուլունան մահալլաթտա հիւքիւմաթը միւճավերէնին քեաֆֆէսինին միւսթագիմանէ պիր վազիյէթ ու հարաքէթտէ պուլունտուղլարընը պէեան իսիեօր։

Սօֆիա, 18 փեբր.

Իթտիկի պազը հարաքեաթը միւֆսիսքեարանէ իւզէրինէ, Մ. Զանդօֆ Վէրալճատա ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշ տուր։

Պէրլին, 18 փեբր.

Պէրլին միլլէթ պանդասը ոգոնթասունու եիւզտէ պէշէ թէնզիլ էյլէմիշ տիր։

Լօնտրա, 18 փեբր.

Իրլանտատա Լանտաֆթ հադդինտա թահզբգաթ իճրա էյլէմէսի իչին պիր գօմիսիօնու մանսուս թէշքիլինէ տաեիր իտիլէն պիր թէլիֆ, հէր նէ դատար հէյեթի հիւքիւմէթէ մանսուլիֆ իսի իսէտ, ելինէ մէճլիսի ռեանտա էլլի իւչ բէյէ գարշը ազգան ալթը բէյ իլէ գապալ օլունմուշ տուր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Հալէպ վիլայէթի մահքէմէի խթինաֆիէսի միւտաաի ումումիկի, տալիսէ նէգարէթի ճէլիլէսի ումուրու ճէղաիսէ միւտիրիյէթի բիֆազաթընտա պուլունան տէմիրների ումումի գալէմի միւմէյեիզի Սալիհ պէյ է,

Վիլայէթի մէղքիւրէ մէրքէզ պիտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի բիեաէթի միւղա Պէնկազի մահքէմէի իսթինաֆիյէսի միւտաաի ումումիկինտէն միւնֆասել Սաիտ էֆէնտիսէ,

Վան վիլայէթի մէրքէզ պիտաեէթ մահքէմէսի հուզուզ տաիրէսի բիեաէթի, սապզ մանսուրը պիտաեէթ մահքէմէսի հուզուզ տաիրէսի բէյսի Ավիս Նայիլի էֆէնտիսէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ամանեա տէվլէթի թարաֆընտան էկլ-Նուար նիշանընը կէթիրմիշ օլան հէյեթի մէպուսէ, տիւնքի կիւն սթաղը ամիրէ արապալարը յէ Պաղը Ալիեէ կիտէրէք, պաշ վէքիլ վէ խարիճիեէ նազիրը տէվլէթլու բաշալար հազարաթյալ միլագաթ իթմիշ, վէ օրատան տաիրէյի ասքէրիեէ տախի պիլ ազիմէ հարպեեէ նազիրը Ղազի Օսման բաշաեա տախի վիղիթա վիրմիշ տիր։

Հէյեթը միշարիէյհա իլէ թէշրիֆաթի խարիճիեէ սբբ քեաթիպի վէ իքի նէֆէր եավերի հարպը հազրէթի շէհրիեարի վէ Ամանեա մասլահաթկիւզարը պուլունմուշ տուր։

Էկլ-Նուար նիշանը պունտան էվվլ, ճումա իրթէսի կիւնիւ, հուզուրու Շահանէեէ թագտիմ օլունմուշ տուր։

Հէյեթի միշարիէյհա թախսիս պույրուլան իւչ թանէ ըսթապը ամիրէ արապասընա բաքիպէն, սաաթ օն պիր պուչուգ բատտէլերինտէ մապէյնի հիւմաեունա ճանիպի միւլիւքեանէսինէ կիթմիշ, վէ սաֆպէսթէի իհթիրամ օլարագ տուրմազտա պուլունան պիր թապուր առաքիրի շահանէնին օրթասընտան կէչէրէք հուզուրու մէալի նիշուրու հազրէթի շէհրիեարիեէ չէգմէշ տուր։

Բէսմի թագտիմ իյֆա օլունտուգտան սոնրա, բրէնս Բայովիլ, Ամանեա իմբէրաթօրու թարաֆընտան իրսալ օլունան պիր գբթա նամէսի զաթը Շահանէեէ թագտիմ էյլէմիշ վէ հալէ մուվաֆֆըգ պիր նութգ տախի իրատ իթմիշ տիր. պունութգա, թարաֆը հազրէթի շէհրիեարիսէն զաեէթ պէվզ պիր ճէվապ էյրատ պույրուլմուշ, վէ պունտան սոնրա զիեաֆէթէ պաշլանմշ տուր։

Թարաֆը հազրէթի շէհրիեարիտէն քէշիտէ պույրուլան իշպու զիեաֆէթտէ, տէվլէթլու նէճատպէթլու Մէհէմմէտ Սէլիմ վէ Շէվքէթ էֆէնտիլէր հազարաթը, վէ պաշ վէքիլ Սաիտ բաշա, վէ Շուրայի տէվլէթ բէյիսի Սէրվեր բաշա, վէ խարիճիեէ վէ հարպիեէ նազիրլարը Ասքէր վէ Օսման բաշալար իլէ սայիր զէվաթը քիրամ հազրը պուլունմուշլար տուր։

Թատամտան սոնրա, թարաֆը էշքէֆի հազրէթի շէհրիեարիտէն բրբէնս Բայովիլէ պիրինճի բիթպէտէն նիշանը Օսմանի, վէ բրէնս Բէսսա պիրինճի Մէհմիտ, վէ բրէնս Տավէրէ իքինճի Մէհմիտ, վէ տիկէր իւչ նէֆէր զէվաթա իւչիւնճիսու Մէհմիտ նիշանլարը իհսան պույրուլմուշ վէ ճիւմլէսի թարաֆընտան իկիսի թէշէքքիւրաթ օլունմուշ տուր։ Շահզատէկեանը ճիվանպախան Մէհմէտ Սէլիմ վէ Շէվքէթ էֆէնտիլէր էմնայի թատամտա միսաֆիրլէրէ իրթիֆաթ իլէ իպրաղը ասարը միւհմէ նիւվազի իթմէլէրինտէն, միսաֆիրլէրին իպրաղը քէմալի թէշէքքիւր էյլէմէլէրի իզէրինէ շահզատէկեան միշարիէյհիմ իւհտէլէրինէ միւլազիմիք բիթպէսի իհսան պույրուլմուշտուր։

Հէյեթի մէպուսէ սաաթ պէշէ գատար մապէյնի հիւմաեունտա գալտըգտան սոնրա, ավտէթ էյլէեիպ, թարաֆը հազրէթի թաճատրիտէն կէօրաիքլէրի իթիֆաթը տէրհալ պա թէլէկրաֆ մաթպուսի մուազզամլարը իմբէրաթօր Կիյեամ հազրէթլէրինէ պիլտիրմիշլէր տիր։

Էկլ-Նուար նիշանը իւչ նիշան վէ պիր գօրտանան միրէքքէպ օլուպ, նիշանքն պիրի կէրատանա, վէ տիկէսի սինէնին սաղ թարաֆընտա թաալլիգ օլունմագտա վէ իւչիւնճիսու տախի սոլա սողրու միթէալինք գօրտանուն ուճունտա պուլունմագտա տուր։

Իշպու թաֆսիլաթտան անլաշըլըգը վէճհ իւզրէ, զաթը հազրէթի Շահանէ թարաֆընտան Ամանիա իմբէրաթօրունա կէօնտէրիլէն նիշանը իմթիեազը թագտիմէ մէմուր օլան գօմիսիօնա իմբէրաթօրը միշարիէյհին կէօսթէրտիկի հիւանիւ գապուլ վէ իհթիրամաթը ֆէվգէլատէեէ մագապիլ, թարաֆը հազրէթի Շէհրիեարիտէն տախի, իշպու էկլ-Նուար նիշանընը կէթիրէն հէյեէթէ այնի տէրէճէտէ իհթիրամաթ իճրա պույրուլմուշ տուր։

Տիւն ախշամ տախի Ամանիա սէֆարէթինտէ պիր պիւեիւք պալո վէրիլիպ, բէք չօգ մէէմուրիյնի քիրամ վէ սիֆէրաի ազամ հազրը պուլունմուշլար տըր։

—

Տէօրտիւնճի օրատի հիւմաեուն միւշիրի սաղըդ Սամիհ բաշա թէնսիգաթը ասքէրիյէ մէճլիսի րիեասէթինէ թային օլունմուշ տուր։

—

Շէյխ իւլ իսլամ էֆէնտի հազրէթլէրի թարաֆընտան եէթիմ մաաշլարընը մահ պէ մահ իթտաբ իչին թէտապիրի լազըմ իթթիխազընա միւսարաաթ պույրուլտուղու իշիտիրմիշ տիր։

—

Գունտան էվվէլ միւհթերէք օլմուշ օլան ըսթապը ամիրէնին միւքէմմէլ սուրէթտէ պինա ու ինշասընա պաշլանըլաճաղը իշիտիրմիշ տիր։

—

Ճումա իրթէսի ազշամը Գալաթատա Թրամվայ սթասիօնու գարշընտա պիր սոխթիեանճը մաղազասընա խրբսըզլար կիրիպ խայլի էշեա սիրգաթ իթմիշլէր տիր։

—

Ատանա վիլայէթի զաղէթասընին պէեանընա կէօրէ, վալի վիլայէթ Ապէտին բաշա հազրէթլէրի շէհրի մէղքիւրտէ պիր մէքթէպի իպթիտաիէսի ասքէրիյէ քիշատը իչին իրատէի շահանէ իսթիհսալընա մուվաֆֆագ օլմուշ իմիշ։ Մէքթէպի մէղքիւր իչին պիր իեանէ տէֆթէրի քիշատ օլունուպ 75 լիրա թօքլանըլմշ տըր, պու մէպլաղըն 20 լիրասը բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան իհսան օլունմուշ տուր։

—

Թունա միսթէլիթ գօմիսիօնու տէվլէթի Ալիյէ գօմիսէրի պուլունան Դօսթանթին էֆէնտիեէ թէպտիլէն իշիւնճիւ բիւթպէտէն պիր գբթա մէճիսի նիշանը զիյզանը իհսան պույրուլտուղու կիպի, գօմիսիօնու մէղքիւրէ տիկէր էճնէպի աղալարընա տախի բիւթիւպիւ միսթէլիֆէտէն նիշանլար իթա գբլընմշ տուր։

—

Թէքֆուր տաղը թարաֆլարընտա հավալար բէք իթիտալ իւզրէ կիթմէքտէ օլուպ, պու ադնէ օրալարտա տէվամ իթմէքտէ օլան գուրագլըգ պիր ազ տահա սիրէր իսէ իշլէճէք սու պիրէ պուլունմահաճաղընտան իսէվֆ օլունմագտա իմիշ։

—

Տիւն վէ էվվէլքի կիւն պիլճիմիէ վիլքէյի ֆիիսամ վէ պաղը մէէմուրիյնի քիրամ, մանպէյնի հիւմաեունա կիտէրէք, Ամանիա իմբէրաթօրու թարաֆընտան իհսան օլունան էկլ-Նուար նիշանընտան տօլաեը զաթը հազրէթի Շահանէեի թէպրիգ էյլէմիշլէր տիր։

—

Ճիւմատա կիւնիւ եէտի եիւզ գատար խթիպտալ էֆրատը, Սէլիմեէ գբշլի հիւմաեունունտան Իզմիր վէ Մուտանիաեա կիտէն վաբօրլարա պիլ իրքեաղ, մէմիքէթլէրինէ իեատէ օլունմուշլար տուր։

—

Մէէմուրիյնի մահէլլէյէ թարաֆընտան էրատէ վագբաօրնտա միւրթէքիպ օլան էշխասընն հուզուրու մահքէմէեէ իհզարլարը իչին, մէէմուրիյնի վիլայէթի թարաֆընտան իմթիխազ օլունան թէտապիր հազընտա չիմտէյէ գատար հիչ պիր մալիումաթ ախզ օլունամամըշ տուր։

Զաթը շէֆքէթիսմաթը հազրէթի Բաշիշահի, իշպու հատիսէտէն տօլայը միթէէսիր օլարագ, Ֆալգօն վաբօրունուն գաբտանը մէճբուհ Մ. Սէլպիյի մուաեէնէ իչին, պիր թապիպի մախսուս իյզամ պուեուրմուշլար տըր։

Միւմաիլէյհ Մ. Սէլպիյին հալի հալէա մուխթարայը պուլունմագտա տըր։

—

Զապթիյէ նազիրը հաճի Հաֆըզ բաշանընը գօնազընա պիր թագտիմ խբրսըզլար կիրէրէք, պազը գբյմէթտաբ էշեա վէ էսվապ չարմշ օյտուգլարընը, Վազրթ մէսմուաթա նազարէն վէ սբհհէթինէ քէֆալէթ իսէմէեէրէք պէեան իտիեօր։

—

Մալիեէ խազինէսի պէյթիլմալ գասամլըզընա ֆազիլէթլու Իպրահիմ էֆէնտինին թային օլունտուղու իշիտիրմիշ տիր։

—

Պէշիքթաշտան Ֆընտըգլըեա գատար օլան թարիգին չօսէ վէ օլուգ գալտըրըմարը պօզուլմուշ օյտուղունան, մէսարիֆաթը վազբասը սոնրա Թրամվայ իտարէսինտէն ալընմագ իստրէ, թարիգի մէղքիւրուն ինշասընա մահէլլի տաիրէյի պէյէտիեէսի թարաֆընտան պէտու միւպաշերլէթ օլունաճաղը իշիտիրմիշ տիր։

—

Մէսմուաթա նէզարէն պու կիճէ Պէյօղլունտա Ֆէրիմէյէ սօգաղընտա, Վալիտէ-Զէյմէսի գուրպինտէ, ատամէն պիրինի ումումզունուն օրթասընտան վուրուպ, իրի բարչա իթմիշլէր, շէօյլէ քի, պաշը իլէ գօյունուն պիրի պիր թարաֆտա, վէ տիկէր գօլու օ պիր թարաֆտա գբլմշ տըր։ Գաթիլլեր զէվալը մագթուլուն նաչէսինին պիր թարաֆընը օրատա պրագմշ, վէ գբսմշ տիկէրինի սիւրիւ քլէեիպ տիկէր պիր սօգաղա կէօթիւրմիշլեր տիր։

Մագթուլուն ճէպինտէն չբգան պիր քեաղըտտան մէրգումուն Ռումմիլլէթինէ մէնսուպ օյտուղու անլաշըլմշ իմիշ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԱԹԷՄ

Արժ. Մկրեան Տ. Յովհաննէս հայրը պիր թանէճիք մախտումի Կարապետ էֆէնտի, հէնուզ եիկիրմի իլի եաշընտա օյտուղու հալտէ, պիր վազբթտան պէրու միւպթէլա օյտուղու իլլէթի միւհլիքէտէն ազատէյի կէրիպան իտէմեէրէք, ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ վէֆաթ իլէտիկի, քէմալի թէէսսիֆ իլէ խապէր ալընմշը, վէ տիւնքի կիւն ճէնազէսի զիյնէթի, բէք տիւսիւզան սուրէթտէ իճրա իտիլմիշ տիր։

Միւմայիլէյհ Տ. Յովհաննէս հայր, պունտան տահա չէնա սէնէ մուզատտէմ, ելինէ այնի չազլարտա պիր նէվճիվանը էճէլէ գուրպան վիրմիշ օրուպ, հէնուզ անըն հիւզնի ազիմինի ունուտտամամըշ օյտուղու հալտէ պու իքինճի ամիէթ իսէ իւսթէ կէլէրէք, պիթթապի թէսէլի գապուլ իթմէղ պիր հալէ իլգա պիրլէ, քեաֆֆէյի տօսթ վէ ազբապալարընը, մաթէմի ազիմինի մուճիպ օլմուշ տուր։

Պու հալտէ պուլունան պիր բէտեր ու վալէտէ վէ թէպլիղաթ, պաշդա տիւրլու թէսէլլի պուլամաեաճագլարընտան, անճագ ճէնազը հազդընը ինտաէթինէ թէսլիմիյեէթէ միւհթաճ օլաճագլարընտա շիւբհէ եօգ տուր։

Հայրենիքտէ օգունտուղունանէզարէն, քէնտի համիյեէթ ու սախավէթիյլէ մալիւմ ամմէ օլան Մ. Ժ. Զարիֆինին մախտումու, վէ Մ. Վարսալօֆ էվվէլքի բազար կիւնիւ Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ կիտիպ հէր թարաֆընը կէզիպ կէօզտէն կէչիրմիշլէր, վէ կէօրտիւքլէրի հիւսնիւ ինթիպատտան տօլաեը, խասթախանէյի մէղքիւրէ իտարէ ճէմիյեէթինէ թէշէքքիւրլէրինի պէեան իյլէմիշլէր տիր։

* * *

Իզմիր քէօյլէրինտէ Փրկիչ իչին 1300 ղուրուշ իեանէ թօքլանըլըպ, Իսթանպոլտա կէօնտէրիլմիշ տիր։

* * *

Կէչէն սալը կիճէսի Շահզատէ-պաշընտա, էկինին Ուսուճասիրաց ընկերութիւնու մէնֆաաթընա օլարագ վերիլէն լուպիեաթատան, մէսարիֆաթ թէնզիլ օլունտուգտա, 30 լիրա սաֆի քեար հասրլ օլմուշ տուր։

* * *

Ինկիլթերրա տէվլէթի ֆէխիմէսի Տիեարպէքիր գօնսօլոսու եիւզպաշը Թրօթթը, կէչէն ճիւմատա կիւնիւ խասքէօյտէ վագը Բաթրիգ Ամենեռսէս սրբազանը խանէսինէ կիտիպ, սէֆիր լօրտ Տիւֆերինտէն ալտըգը թալիմաթա իմթիսալէն, պիր միւտտէթ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։

* * *

Մասիսին պէեանընա կէօրէ, սբբազան Պատրիարք Հայր հազրէթլէրի պաղը խուսուսի միւլագաթտա, իւչ այտան պէրու մէէմուրիյէթինտէն իսթիֆա իթմիշ օլմաղա, վարչութիւնուն ամալ ու էֆալինտէ հիչ պիր միւտախէլէսի օլմատըգընը, վէ հիչ պիր շէյ քէնտի թալիմաթ ու էֆքարընը էյլա իճրա օլունմամըշ օյտուղունու պէեան էյլէմիշ տիր։

* * *

Ղազէթալարտա օգունտուղունա կէօրէ, Դպրոցասէր Հայուհեաց ընկերութիւնուն ըէյիսի Տիկին Սրբուհի Տիւսաբ, զաթը հազրէթի Շէհրիեարինին հէքիմ պաշընը տօքթ. Մավրօկէնի էֆէնտի հազրէթլէրինին թէքլիֆի իւզերինէ, գարիպէն Պէյօղլունտա վագը Բումարընը սիլլօղոս ճէմիյեէթինտէ «Թէրագը վէ թէգատտիմ» իւզերինէ պիր նութգ իրատ իտէճէք իմիշ։

Սիլլօղոտա նութգլար եալընըզ Ֆրանսըզ, Օսմանլը վէ Ռում լիսանլարընը իրատ օլունմագտա պուլունտուղունտան, Մատամ Տիւսաբը շու լիսանլարտան պիրինի ինթիխապ իյլէմէսի իճապ իթմէքտէ տիր։

ՄԷԶՊՈՒՐԵԱՆ ԱՂԶԿԱՆՑ ՎՐԺ.

—

ՓԵՏՐՎԱՐ 4Ը

Յառաջդիմութեան նոր հանդէս. ներն ամեն քաղաքակիրթ երկիրներու մէջ բարի քաղաքացիներու և իմաստուն աշխարհավարներու ցնծանաց նոր առիթներ, և յառաջդիմութիւնը քաջալերելու նոր գրգիռներ են։ Չի կառավարութիւնն ալ՝ որ կը սիրէ կրթեալ հպատակներ ունենալ, և իր իմաստուն ժողովրդին զգացմանց և մտածմանց վրայ պարծանօք կը նայի, անշուշտ բերկրապատար խնդութեամբ կողջունէ այն հանդիսական օրեր, յորս երախտագէտ ժողովուրդն՝ շնորհապարտ զգացմամբ լի՝ իւր կրթասէր վեհապետն փառաբանելով նորա յառաջդիմասէր փափաքանաց համեմատ՝ ի հանդէս կածէ մտքի և սրտի ազնուացում, քաղաքական և քաղաքացիական պարտուց և իրաւանց ճանաչումը հռչակող և մշակող առաքինական միջուններ։

Այսօր ներկայ էի մի զուարթիկ դպրոցական հանդիսի, զոր տուին 100ի մօտ աշակերտուհիք Իւսկիւտարի Մէզպուրեան վարժարանին մէջ, բարեկենդանի դպրոցական եօթնօրեայ արձակուրդին առթիւ։ Հանդէսն ընտանի էր և համեստ։ Դպրոցին թէ ձայնական երաժշտութեան ուսուցիչ Տ. Տիգրան Զուխաճեան, և թէ դաշնակին դասախօս Օր. Ղամպուհի նուագ կը հարկանէին. և աշակերտուհիք 10ի չափ ճառախօսեցին։ Իրենց ճառերի էին առ Օսմ. բարեխնամ կառավարութեան տածած երախտագիտական և տիրասիրական զգացմամբ։ Ազգ և Հայրենիք բառեր դիւթական եռանդով կը մեծացուցուէին։ Ընտանեկան առանին կրթութեան ողջախոհ մտածմամբ և խարհրդածութեամբ զեղուն էին։ Մնողքներէն ոմանք՝ որք ներկայ էին՝ իրենց զաւակաց յուսացուածէն աւելի այնքան արմատական վեհմ և կատարեալ կրթական ուղղութիւն մ'առնելուն վրայ՝ յարտասուս փղձկելու չափ զմայլեցան, և շատեր դպրոցին հայրախնամ Տեսչութեան անձնուէր զոհողութեանց չափազանցութիւնն խորունկ զգալով՝ ի վարձ իրենց զաւակաց սոյն եզակի կրթական զոհողութեանց, դպրոցին ոչոչած լիաթոռչակ տարեկանին վրայ մի պարկեշտ գումար յաւելուլ առաջարկեր են, զոր Տնօրինութիւնն փղձկուն շնորհակալութեամբ ընդունեց դրուատելով Ծնողաց իրենց զաւակին կրթութեան նկատմամբ ըրած սոյն նորօրինակ վեհանձնութիւնը։

Սոյն հանդիսին ներկայ էր նաեւ Հայոց ազգին նշանաւոր և տաղանդաւոր գրագէտներէն Պէրպէրեան վարժարանին Տէր և Տնօրէն Տ. Ռ. Պէրպէրեան, որ բարոյալից և իմաստալից պերճախօս ատենաբանութեամբ մը ներբողելով Մէզպուրեան սանուհեաց սոյն հանդիսական մտաւոր մշակութիւնն, եռանդուն զգացումներն ու այն բեղմնաւոր մտածումներ, որք վերածնելի ազգութեան մը, կրթական պահանջներն ու կարօտութիւններ լեցնելու և գոհացնելու չափ աւետաբեր և յուսալից էին. դրուատեց՝ մատնաւորելով դպրոցին ուսուցչական մարմնոյն մէջէն գրագիտութեան դասախօս Տ. Արմէն Լուսինեան, որ ջանացած և յաջողած էր աշակերտուհիներն՝ Բարոյն, Ճշմարտին և Դեղեցկին ճաշակովն ու հմտութեամբ մշակել, և իւր լուսամիտ ու եռանդուն դասախօսութեամբն ազգին և հայրենեաց աշխոյժն ի նոսա բոցարծարծ վառել։ Դրուատեց նաև դպրոցին Տէր և Տնօրէն զՏ. Մ. Մէզպուրեան, որ իւր սանուհիներուն՝ քառորդ դարէ ի վեր ինքզինքն ազգային մանկուոյն կրթութեան բոլորանուէր տուող վարդապետի մը համեստ համբաւոյն համեմատ՝ այսքան վսեմ մի կրթութիւն տուած էր, և Ծնողաց ու ազգին յոյսերն ու փափաքներ ակնկալուածէն աւելի պտղած։ Հանդէսն աւարտեցաւ մի պարով։ Դպրոցին Ազնուափայլ Խնամակալութիւնն՝ թէև իւր բացակայութեամբն կը փայլէր. այլ սակայն իւր աւելի ազգասէր և դէպ. ղրոցասէր ներկայութեամբ սոյն օրն պատուած էր Գասբ-գիւղի Հայոց երկսեռ վարժարանաց կատարած Վարդանանց հանդէսն։

Տէր Խմբագիր, այս օրինակ հանդէսներ անշուշտ Ձեր մտաց մէջ կ'արթնցնեն կրակոտ յիշատակներ, որք թէև անցեալ են, և սխո՛ւր անցեալ, բայց գիտնալու է, գիտնալու են նաև ամեն իմաստասէր գլուխներ թէ ազգկանց կրթութեան խնդիրն Ազգապետանի մատնանէն յետոյ աւելի կարեւորութիւն առաւ ձեր պատմական կենաց մի մեծ հանդամանքն ալ ազգկանց խնդիրը, խնդրոց կարգն անցնելու չափ նախաձեռնակելու քաջութիւնդ է։ Ձեր զոհերուն վերայ կանգնեցան Մէզպուրեան, Պէրպէրեան և Գուրդէնեան վարժարանք։ Նոցա փառքը ձեր փափաքին լիացումն կընայ համարուիլ։

4 Փետր. 1882 Հրանդ

Իւսկիւտար Իճատիեէ

ԿԷՄԲԷՐԻՋԷՆ ՄԷՋԹՈՒՊ

—

. . . Միւէլիֆ,

Մուհարէպէյի ախիրէ զէմանէն. տան պէրու, պաղՁէրքէս զասիպ. լէրինին, գաղամքզ տախկինատ հէր պար պիլա բէրվա էհալիյի զասպ ու զարաթ վէ մէզալիսաթը միւթ. նէվվիյէ իճրա իյլէմէլէրի, վէ պա խուսուս, Թօքաճլը Թորոսու գաթլ իյլէմէլէրի էհալիյի սիւչարը իսա. ֆէ իտէրէք, մէճպուրիյէթ հասբլ իյլէսի Պապը Ալինին հիմնէէսինի թալեպ իյլէմէկէ, վէ ճիհէթի մէզ. պուրէսէն աօլաեը, թէշրինի էվվէլ 23 թարիխի պերէր գրիթա թէլէկ. ֆիրը, պաշ վէքալէթի ճէլիրէեէ վէ Ս. Պաարիարք հազրէթլէրինէ քէշիտէ օլունաս։

Պաշ վէքիլ հազրէթլէրի հէման Սիվաս վիլայէթի ալիսինէ պիր գրիթա թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, գաղամքզտա աայիշին մուհաֆազասը խուսուսունտա թէլէքիտէն էմրը ալի իհսան իյլէմէսի ագէպինճէ, վիլայէթի ճէլիլէ թարաֆընտան, թահզրդաթը լազմէնին իճրասը իլէ աայիշին մուհաֆազասը, ժամանտամա ալոյ պէյի իղղէթլու խուշիտ պէյէ հէվալէ օլունմաղլէ, պէյի միւմանիլէյհ գաղամքզա պիլմիւ. վասէլէ, առհասը իմզա տօղուզ քէսանը ճէլպ, վէ մագթուլուն նէ սուբէթլէ վէ քիմլէր թարաֆընտան գաթլ օլունտուղու, վէ զասպ ու զարաթքն քիմլէր թարաֆընտան իճրա օլունտուղունու, մուֆասսալ սուբէթտէ պէեան, վէ մալիմաթը լազմէ պիլ իթա, խաթթը եէտիմիզէ մուսաթտագ գրլբնոր։ Վէ խուսուսա, ումումի դազանքն նէ տէրէճէ զիեան ու զարարա սիւչար օլունտուղունուն նիւմունէսինի իմանիյէմ էմէլի իլէ։ 30–100 խանէսի հավի օն իւչ գարիեէլէրին զասպ ու զարաթա դուրպան վերաիքլէրի հայվանաթ վէ եշեա վէ ազճէնին միւֆրէտաթ ատֆիթէրլէրի, պէյի միւմանիլէյհէ թագտիմ օլունտու, վէ շու ճիհէթլէ մուհարէպէյի ա. խիրէ զէմանքնատան պէրու 434 գո. եուն, 121 էսպ, 82 էօքիւզ, 48 մէրքէպ, 9 ճամուզ, 43,000 զու. բուշ նագտէն վէ 100,000 զուբուշ գբյմէթինտէ էշեանքն զայ վէ թէ. լէֆ օլտուղու թէֆհիմ օլունմուշ տուր։

Գաղամքզ էհալիսի, պիլ ումումի ֆուգարա բէնչպերլերէրէն միւթէ. շէքքիլ, երմէնի վէ Մուսլիման սը. նըֆքընատան օլարագ, սերմաեէյի ա. զիմէլերի հէմման հայվանաթատան ի. պարէթի պուլունմաղլէ, վէ սերմա. եէյի մէզպուրէնին իսէ, եաղ մէվ. սիմինտէ պէհէր ան, զասիպ վէ խբրսրզար թէհլիքէսինտէ տիւչար օլունմասը, իլերուտէ էհալիյի սա. քինէյէ ազիմ սէֆալէթի ինթաճ օ. լունտաճաղընա պի իշթիպահ պու. լունտուղումուզատան, շու. հալը է. սէֆէնկիզին տէֆի, զասպ վէ խբր. սրզրզբն մահվընատան հասբլ օլա. ճաղը այնէն միւշահիտ պիր քէյ. ֆիյեթի օլտուղու կիպի, խբրսրզ. լբզբն տէֆի տախի, էսլիհանքն հէր սընըֆ էհալիտէն թօքլանմասընա թէտպիւք իտէճէկի տէրք ու ֆէհմ օլունմաղլէ, տէվլէթի ալիեէյի Օս. մանիեէնը նազարը տիդգաթընը պիլ իտասա ըէճա իտէրէք, իխաֆէյի սաչիզլեէտէն թէխլիս պույրուլմա. մըզբն ինթիզարընատա պուլունու. բուզ։

. . . Միւէլիֆ, զաղէթայը միւ. թէպէրէնիզին սիւթունէրինտէ հէր պար տէվլէթ վէ միլլէթ մէն. ֆատաթքնա օլարագ նէյր իյլէտիկի. նիզ թահրիրաթը գրատաթ իտէրէք, վէ շու միւնասէպէթլէ, զաթը ալի. լէրինին խայրխահ ամալ ու նիյեա. թքնա աշնա պուլունտուղումուզա միթէվէքքիլէն, թահրիրաթը հա. զըրէնին տէրճ ու նէշրի խուսուսու. նու խատէթէն նիեաղ իտէրիզ է. ֆէնտիմ։

1882. յունվ. 8 (Իմզէէր)

Կէմէրէք

ԱՑԱՆԱՑԱՆ ՄԷՋԹՈՒՊ

—

. . . Միւէլիֆ,

Միլլէթիմիզ մէքթէպլէրի, Իսթանպօլտան կէլէն վարժապետ է. ֆէնտիլէրին տախի եարարմ վէ հիմմէթլէրիյլէ եէնիսէն նիզամը վէճհլէ տէվամա պաշլամբզ տբր, Արամեան վարժարանտա 60–70 շակիրտան պուլունուպ, Երմէնիճէ թիւրքճէ տէրսլէր վէրիլմէքտէ օլ. տուղու կիպի Ֆրանսըզճատա տախի պաշլանըլմամբզ տբր, շակիրտա. նը միւմանլէյհիմա Երմէնիճէտէն թիւրքճէյէ թէրճէմէ իթթիրիլմէք. տէ, վէ տիկէր տէրսլէր տախի պաշ. լանըլմամբ իւզրէ տիր. Ֆրանսըզճա. տա զաթէն էրէյլիճէ իլէրուլէմիշ վէ տիկէր մէքթէպլէրտէն կէլմէ պաղը չօճուգլար տա պուլունմաղ. տա իսէ տէ, էքսէրիեէթլէ թալէ. պէկեանա հէնուզ ալֆապէթ (քե. րական) թէտրիս օլունմագտա տբր, Թիւրքճէ տէրսլէրի գայիտէթէն Դանիէլ վարժապետ էֆէնտի (կէ. չէնտէ սէհվէն եազըլմաղա ունու. տուլմուշտու) թարաֆընտան վերիլ. մէքտէ տիր։ Աբգարեան վարժա. րանտա պունուն 4–5 միսլի շակիր. տան պուլունմաղտա իսէ տէ, պու. բտբ տահա ծաղկոց հալինտէ տիր։ Գրզ չօճուգլարընա մախտուս օլան Աշխենեան վարժարանտա այրիէթէն պիր վարժուհի թարաֆընտան իտա. րէ օլունմաղտա օլան 30–40 նէֆէր թալէպէ տիր։ Ի զմիրը տէրսլէրի ալմագտալար օլուպ, Ամանամբզ գրզ չօճուգլարընէն հալը սապբգ. լարընա նիսպէթէն խայլիտէն խայլի թէգատաիմ իթմիշ օլտուգլարը մէմնունէն մէշհուտիմիզ օլմուշ տուր։

Թալէպէկեանը միւմանլէյհիմ. մէ վերիլէն տէրսլէր։

Երմէնիճէտէն Թիւրքճէյէ թէր. ճէմէ։

Երմէնիճէ քերականութիւն։ (Թիւրք. ճէյի տախի)։

Պատմութիւն (ազգային վէ կրօ. նային) Երմէնիճէ վէ Թիւրքճէ։

Իլմի ճօղրաֆիյէ Երմէնիճէ վէ Թիւրքճէ։

Թուաբանութիւն Երմէնիճէ վէ Թիւրքճէ։

Երմէնիճէ վէ Թիւրքճէ բրաթի. զա իչուն թալիմի լուղաթ։

Ֆրանսըզճա տախի գարիպէն պաշլայաճագ տբր։

Զօճուգլարբն մա պագիսի երինէ պունլարբն 5–6 միսլի օլուպ, եալը. նըզ գրատաթ տէրսլէրի վերիլմէքտէ տիր։ Հալպու քի պունունա պէ. բապէր, պիր տնօրէն էֆէնտինին թայեինինէ տայիր ըէսմի պիր իս. պարաթի օլմասըզընատան, Խօճակեան միեանընտա պիր նիֆագ զուհուր իթմիշ տիր քի, պունունա իլերու. տէ տէվամ վէ պիր հիւսնի նէթի. ճէ պէքլէնիլէմէզ վէ իգամ գբլբ. նաճաղը պիլտիրիլէն՝ տեսուչուն տա. խի հալեա կէլիպ չըզմամասը ճա. լիպի իսթիղրաղ տբր, վէ պէօյլէ կիտէրսէ միլլէթ թարաֆընտան պա. ղը իշթիքեարար տախի վուգու. պուլաճաղը միւհիմմէլ տիր, պու. պապտէ Միացեալ ընկերութիւնէն նազարը տիդգաթ վէ էհէմմիյէթլէրինի տավէթ իտէրիզ։

Թարսուսատան թարաֆըմզդա պիլ տիրիլտիկինէ նազարէն, օրատա միլլէթիմիզին ինթիզամը պիր մէք. թէպի պուլունմամագտա տբր, քի. լիսէնին պիր քէօշէսինտէ իլի եիւզ զչ. մասալը պիր վարժապետ գբրգ էլլի չօճուգ պրագրամբզ օլուպ մէք. թէպ տէնիրմէքտէ տիր։ Թարսուս. լու միլլէթտաշլարբմբզ պունատան 5–6 սէնէ էվվէլիսի մէքթէպ խու. սուսունտա բէք խահիշի օլարագ, Իսթանպօլտան վէ Իզմիրտէն պիմ խօճալար տախի ճէլպ իթտիրէրէք մունթազամ պիր մէքթէպ քիշատ իթմիշլէր, վէ մէքթէպին հիւսնի հալի սայէսինտէ պիր գաշ մատ. լիմաթը կէնճլէր տախի եէթիշ. տիրմիշլէր, վէ պիր միւտտէթ պէօյ. լէճէ տէվամբբզյա հաթթա Ա. տանալբլարին պիլէ հասէպլէրինի տավէթ իթմիշլէր իքէն, չէնտ սէ. նէտէն պէրու պիւսուլթիւն տա. ղընընդ հալտէ պըրագմաղարը ճայի թէէսիֆ տիր, պու կիւնքի կիւն թարաուսատա միլլէթիմիզտէն մէք. թէպ խարճը գբզ վէ էրքէք իքի եիւզիւ միթէճավուզ չօճուգ չբգա. բապիլիպ, պունլարբն տախի թա. լիմի թէրպիյէ վէ թէրբիս ու իլաէ. լէրի լիզումինէ պիլ խասէ թար. ուսուսա պիրատէրլէրիմիզին վէ Միա. ցեալ ընկերութիւնը նազար տիդ. գաթ վէ էհէմմիյէթլէրինի տավէթ իտէրիզ։

Մէմլէքէթի իչուն, պիր սաաթ պայիա մէսաֆէյէ գատար սէսի իշիտիլէպիլիր պիր ատէտ քէպիր սաաթ կէթիրթիրիլմէք թասավ. վուր օլունուպ, մախտուսէն պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ օլուպ, շէհրիմիզին ատհապը սէրվէթի պու. լունան զէվաթատան իեանէ թօքա. նըլարագ, չարշայի քէպիրտէ Սի. փայի բաղարընտա վագը սապբգ վագթախանէ օլուպ, ախիրէն միւհ. թէրէք օլմուշ օլան մահէլլէ պու. քէրրէ օթուզ արշըն իրթիֆինտէ սաաթը մէզքիւրուն վազընա մախ. տուս օլարագ, պիր մահէլլ ինչա իթտիրիլէրէք, զաթէն ճէլպի ի. չուն սիբարբզ օլունմուշ օլան մէզ. քիւր սաաթ մահէլլի մալիմէեէ վաղ խրիլէճէք տիր։

Կարապետ Ղ. Բաբենեան

Արիստակէս Ե. Դասդրեան

1882 Յունվ. 22 Ատանա

ՄՕՆԱՔՕ

—

1881 յունվար 31/19

. . . Խմբագիր,

Եւրոպայ եկայ աւելի տխուր ե. ղայ, վասն զի առաջ ինչ վիճակ ու. նենալս չէի հասկնար, ժամանակէ մը ի վեր պուրսերը պատեղովս. բայց եկա՛ տես որ ինձ նման մարդուն Եւրոպայ դալը մեղք է. ա. նուանի Ֆուատ բաշան ժամանակին խօսակցութեան մէջ ըսեր է որ, ա. ռանց փարայի Եւրոպա երթալը, առանց հատատի աբքայութիւն երթալու կը նմանի, ամէն բան հա. կցէք այս խօսքէն։

Փիչ մը տլ ընակած քաղաքիս վրայ գրեմ. այս Մոնաքօ քաղաքը կէս ժամ հեռու է Նիսէն Գաղիոյ հոդ կը սեպուի, բայց աղատ է մի իշխանի կառավարութեան տակ ինչպէս Նիս նոյնպէս հոս ամենուին ձմեռ չըներ, միշտ ամառ, գեկտ. ամսոյ մէջ քիչ յուրտ և քիչ անձրեւեց, բայց քանի որ յունվարամսան մաեր ենք, Գօրսոյ մայիս և աւելի յունիս ամսոյ օդ կընէ միշտ, ծաղեր և դաշտք կանանչ ծաղիօք և պտղով լի. նարինջ, լիմոն, մանտարին և արմաւի ծառեր, անտառի նման բաց տեղեր. նոյնպէս քամելիայ, վարդ, մանիշակ եւայլն, եւայլն ծաղկունք. ձմեռ եղանակին բոլոր Եւրոպացի լորտեր, իշխաններ, կոմսեր եւայլն, եւայլն ընտանեօք այս կողմերը Նիս, Մոնաքօ, Գան և Մանթօն կուգան և հոս կանցնեն ձմեռը Ամերիկայէն, Պռազիլեայէն, Զինէն, Ռուսաստանէն եւայլն եւայլն տեղերէ. լրագրաց մէջ եկող անձանց անունները կը գրուի, ոմեն օր հարիւրաւոր մարդ կուգայ, բայց քանի եկած եմ Գօրսէն միայն մէկ ընտանիք գալը լսեցի և կարդացի որ էր ա. վագութ Քասարօն՝ որ Նիս է, մի քանի օր առաջ՝ երեւելի Զարիֆին հոս եկաւ ընտանեօք և Ֆիկարոյ լրագրին տիրոջ Էլլաֆ իլաւ, որ մէկը գրեմ. այս Մոնաքօյի մէջ մի խաղարան կայ որոյ նմանը չկայ աշխարհի վրայ, հաւատացէք օրը, այո՛ օրը 10 միլիոն ոսկիէն շատ աւելի եղ և մուտք կըլլայ, այո՛ ըսէ 20 միլիոն ոսկի, աշխարհի ամեն կողմէն կուգան կը խաղան կը կորսնցնեն կերթան. բայց տեսնաք ինչ օրինաւոր տեղ է կարգադրութիւն, 500էն աւելի ծառայ ամբողջ ունի մէջը, բոլորն ալ ոսկեթել հանդերձով. մէջը մի թատրոն կայ որ նմանը չկայ կըսեն աշխարհի վրայ, իրաւ փոքր է բայց բոլորովին ոսկիով ծեփեալ. ինչ պատկերներ, ինչ արձաններ, աշխարհիս տառաջին մուզիքը ամէն օր դիշեր և ցերեկ հոս կը նուագէ, 150էն աւելի ամեն տեսակ մուզիքա ցրի ուզողը կերթայ, շաբաթը երկու դիշեր սբերոյ պիտի խաղայ վաղուընէ սկսեալ այս բանեբուն ծախքը այս խաղարանը կընէ որոյ կոչիս անունը կուտան, ինչ պարտէզներ ինչ չէնք հաղարաւոր լոյսեր կը վառի մէջը։

* * *

ԲԱՂԻՇՈՒ ԱՆՑԵԱԼ ԵՒ ՆԵՐԿԱՑ ՎԻՃԱԿԸ

—

Բաղիշու ժողովուրդք իրենց ի վաղուց անտի թշուառ և հարատեւ վիճակը նկատելով որ անվայել մոլեռանդութեամբ կրօնական բաժանմունքներէ յառաջ եկած էր. այսօր միացած են իրարու մէկ մարմին առանց խարութեան ազգի և կրօնի իրենց ներկայ հուի վիճակէն ազատելու համար որք ընդհանրապէս կառավարութեան դուռը նստող անտարբեր և անհամար անդամներէ յառաջ եկած են. սոքա այլ և այլ ձեռնարկներ կընեն զոր մի առ մի յիշել կարող չենք պատմել որովհետև ժամանակը չներէր . . .։

Բաղիշու ժողովուրդք Մահմետական և Քրիստոնեայ միութեամբ պատգամաւորութիւն մը ղրկեցին ի Կ. Պոլիս, որք քանիցս բողոքեցինք մեր այժմեան կառավարութեան անդամոց բռնապետութեան դէմ, որք կառավարութեան արդար օրէնք չյարգելով, ըստ քմաց իրենց կը վճռեն ամեն դատ որ իրենց կը ներկայանայ։

Մեր երկիր քուէարկութիւն ինչ ըսել ծանօթ չէ դեռ, որովհետև տեղւոյս կառավարութեան անդամներ իրարա ցեղ մը այդ պաշտօններու յատկացնալ, յորդոց որդի կը շարունակեն այդ պաշտօններ. ա.

սոր կրնանք քանի մը օրինակներ տալ։

Ճավար աղայի հայր Ալի աղան, ատենօք բաւական ատեն գայմագամութիւն ընելէն վերջը, մեռնելուն պէս վերոյիշեալ Ճավար աղան իտարէի անդամ եղած է. և կը շարունակէ 20 տարիէ հետէ։

Մուֆթիներ որ դարերէ ի վեր մէկ ընտանիքէ կը նստին յաջորդաբար և այսպէս մինչև հիմայ սերունդէ սերունդ կը յաջորդեն այդ պաշտօն, սոքա երկու պաշտօն ըստանձնած են, որուն մէկ իրենց սեփական պաշտօնն է կրօնական գործի յատկացեալ, իսկ միւսն որ իրաւունք չունին՝ իտարէի անդամ կը նստին և առանց որոյ ժողովը չը կրնար վճիռ տալ։

Հաճի Նամմատին որ պիտաեէթի մահքէմէսին կը նստի 12 տարիէ հետէ իւր հօրը տեղ յաջորդած է անդամութեան պաշտօն. ուր անդամ էր Համեստեան Սարգիս աղան, և հիմայ Յովհաննէս Խանչիալեան Համեստեանի տեղ յաջորդած է առանց քուէարկութեան, Խաչմանուկեանի բարեկամ լինելուն համար միմիայն։

Հանրածանօթ Խաչմանուկեան ոբոյ դէմ շատ անգամ գանգատներ եղած են թէ Բ. Դուռը և թէ Ազգային Պատրիարքարան, վերջապէս Կեդրոնական Վարչութիւն դադրեցուց զայն քաղաքական ատենապետութենէն։

Սա ալ իւր հօր յաջորդն է, որ երբեմն իտարէի երբեմն ալ պէյտիէյի անդամ և այժմ նոյն տեղը ըռէիս կարգուած է, որն որ բոլոր տեղեր պաշտօն կը վարէ 20 տարիէն աւելի է։

Եասին էֆէնտին թիճարէթի անդամ է 10 տարիէ հետէ, որն որ իւր խանութն էր թիճարէթի պաշտօնատեղին ամէն մէկ ու կէս տարի առաջ. արդեօք այդ ատենէն առաջ եկած ոտակներ որ տեղի կառավարութեան ոտուկ մնաւ և մէկ ու կէս տարի առաջ եկած եկամուտը . . ։

Նոյնպէս Մուստաֆա էֆէնտին, որ թիճարէթի գրագրութիւն կը վարէր և հիմայ ըռէիս եղած է առանց քուէարկութեան. որովհետև օրէնքէն տեղեկութիւն չունի բնաւ. օրէնք իրենց բերանն է ինչպէս ասվորութիւն եղած է որ կրսեն «նիզամ պիղիմ տուտագլարըմըզ տբը. տուտագլարըմըզ նէ քի թէրբանտի օլուր նիզամ» քանզի գիտեն որ ժողովուրդ անկարողէ զիրենք պաշտօնակ ընել. ասոր համար ինչ որ ուզեն կրսեն ու կընեն։

Ե. ահա այսպէս մեր քաղաքի բոլոր պաշտօնի գլուխ եղող անձինք առանց քուէի առանց ժողովրդեան հաճութիւն պաշտօն ստանձնած են մինչև հիմայ։

Եուսուֆ աղան Մ. Աղաջան Իպրահիմ էֆէնտին Խաչմանուկեան Յակոբ մանուանդ տաճկական լեզուի վրայ մինչև իսկ տեղեկութիւն չունի, կարդալ ալ չգիտեր օրէնքէն ի՞նչ տեղեկութիւն պիտի ունենայ։

Ահա այս զեղծումներու և առանց կառավարութեան արդար օրէնքի պարծադրութեան պատճառաւ, ամեն տարի հարիւրաւոր ընտանիք կը գաղթեն յաւիտեան անդին թէ Մահմետական և թէ Քրիստոնեայ. գաղթականութիւնէն ի զատ հազարաւոր անձինք ալ տարիներով կը պանդխտին զանազան տեղեր մանաւանդ ի Կ. Պոլիս. մինչդեռ ուրիշ դաւառներ երթալով թիւերնին կը բազմապատկի բայց մեր դաւառ կը նուազի, որոյ պատճառը կառավարութեան անդամոց անտարբեր և ոչէտ կացութիւնէն ու արդար օրինաց զեղծմունքներն է։

Այս պատճառաւ եօթն ամիսէ ի վեր ասա Կ. Պոլիս եկած քանիցս աղերսագիրներ ու բողոքներ մատուցինք առ Բ. Դուռը մինչև իսկ Վեհափառ Սուլթան Համիտ կայսեր 490 Մահմետական և Քրիստոնեայ սատրաղբութեամբ, որոնց հետեւանք չենք գիտեր թէ ինչ եղաւ։

Մենք ուրիշ բան չենք պահանջեր բայց միայն կուզենք որ պաշտօնեայք օրինաւորապէս ժողովրդեան քուէովը ընտրուին պաշտօնեայք։ որով կը յուսանք թէ արդի զեղծմանց և աղետից դադրման մը կրնայ լինիլ։

Ի դիմաց Բաղիշու համայն բնակչաց հաղաչեմք կը թախանցեմք մեր բարեխնամ կայսերական կառավարութեան, որ իւր կարեկցութեան և գթութեան քաղցր հայեցուածքը դարձնէ մեր անպաշտպան դառնային, որ իրմէն ի զատ ուրիշ պաշտպան չունի, և միշտ դիշեր ցորեկ կաղաթեմք մեր կայսեր երկար կեանք և խաղաղութիւն պարգեւէ երկինք։

Մնամ ամենախոնարհ հպատակ
պատուիրակ Բաղիշու
Նազարէթ Վարդանեան

1882, յունվ. 28
ի Կ. Պոլիս

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Ինկիլիթերրա մէճլիսի մէպուսաներն քիւշատէնտա դրպիչա հաղրէթլէրի թարաֆէնտան էյրատ օլունմուշ օրուպ, կէչէնէրտէ զաղէթամըզտա թէրճէմէ օլունանունգան պիր գըսմ, Զուլուխատանտա վուգու պուլան խեան հագդէնտա բէք էմնիյէթի մուճիպ հավատիսլէր վիրմէմէքտէ իսի, ախիրէն ալընան թէրէկրաֆնամէլէր, մէմալիքի մէզքիւրէտէ Ինկիլիզ հիւքիւմէթինէ զարշը եէնիտէն խուսուսէթ ատլամէթ ու իմարէլէրի կէօրիւնմէկէ պաշլամըշ օլուզունու խապէր վէրիւօրլար։

Տիւրպան 9 փեւար.

Եէալէրինէ 3 գրմա թօփ պուլունմագտա օլան Պօէրլէրտէն միւրէբբէպ պիր միֆրէզէ, մուգավէլէնամէի ախիրէ իլէ թայեին օլունան հուտուտու կէչէրէք, յունվարըն 10ունտա, բէեիս Մանցինանընն իզերինէ հիճիմ իլլէմիշտիր։

Գավզա ապշամա գատար տէվամ իլլէտիքտէն սոնրա, Պօէրլէր, կէրիյէ սիւրիւմիւշ, վէ իլլէրինէն էքի նէֆէր զաեաթ վուգու պուլմուշ տուր. Մանցինանընն ատամլարընտան սէքիզ նէֆէրի մէճրուհ օլմուշլար տբր։

Օնտան պէրու ատֆաթէն տիկէր պու նէվ խուսուսէթ նիմաեիշլէրիտէ կէօրմէկիմիշ, վէ պունլար յունվարըն 31ինտէ հալէա տէվամ իթմէքտէ պուլունմուշլար տբր։

Գապիթօուն 9 փեւար.

Պասուլթօպանա մէմալիքինտէ հալը հաղըր զաեէթ աղրը վէ մուճիպի իզահիրապ տբր։

—

Ալմանիա իլէ իճրա օլունաճագ միզաքերթտա թուլթուլաճագ մէսլէք հաղգընտա Բարա հաղէթլէրի իլէ, Վաթիկանըն խարիճիյէ նազիրը մանսէնիեօր Ժագօպինի պէյնինտէ միւպաեէնէթի էֆքիար զուհուր իլլէմիշ տիր։

—

Փեւրվար 8 թարիխի Բօսթ գազէթասընտա օգունտուզունա կէօրէ, Մ. Կոշէն, Պէրլինի թէրք իթմէզանէ էվվէլ, Ալմանիա իմբէրաթօրու վէ վէլիի ահաը հազարաթը թարաֆընտան խուսուսի սուրէթտէ գապուլ օլունմուշ, վէ միշարիլէյհիմ իլէ միլլաթի իլլէմիշ տիր։

Պու միլլաթտան սոնրա միմարիէյհ, բրէնս Պիզմարգա վիկիթա վիրմիշ, վէ գանի Հացֆէլա իլէ տաթի պիր գաչ սաթի կէօրիշմիշ տիր։

—

Ինկիլիզ զաղէթալարընէն պէեանընա կէօրէ, պու տէֆա, Մ. Ֆօրսթէրէ խիթապէն Տըպլինէ պիր մէքթուպ վարմըշ օլմուշ օլուպ, իւզերինտէ լէրլէր պուլունտուգուն. տան, շիւպհէ օլունմուշ, վէ պիր էհլի քիմսէ մարմ թէթիլլէ իճրա օլունան մանաեէնէտէ, իչինտէ պազը բաթլար վէ մանխաթարալը էճզալար մէվճուտ պուլունտուզու թահադուզ իթմիշ տիր։

—

Սաղդ Զուլուխատան գրալը Զէլթիվայօ գարիպէն Լօնտրաեա կիտէճէք տիր։

Ղազէթալարտա օգունտուզունա կէօրէ միւմանիլէյհ իլէ պէրապէր իչ Աֆրիկալը բրէնպէր, իլի նէֆէր միւթէպէրան, վէ տէօրթ խըմէթթէ քեար պուլունաճագ իմիշ։

—

Նուվել Բրէս Լիպրը զաղէթասը, Զիւբա դուրպինտէ վագը Գամիթա. բօ էթրաֆընտա խսեան զուհուր իթմիշ օլտուզունու խապէր վիրիւօր։ Գու իսէ, էրպապը իսթիլալ թարաֆընտան հագդգաթէն բէք պիւյիւք պիր քիսմի մարլըգ ատտ օլունապիլիր։

—

Մաննիք Բօրբի զաղէթասընտա օգունտուզունա կէօրէ, շու սոն կիւնլէրտէ Կալիֆիսեա պիր թագըմ Բուս զապիթանը մուվասէլէթ իսիպ, Բուսիա լէյհինտէ հէրէճան չը գարմագտա օլան իսեանճըլար իլէ միւնասէպէտա կիրիշմիշլէր տիր։

—

Մօրնինկ Բօսթ զաղէթասընըն պէեանընա կէօրէ, Ժէնէրալ Մգօպէլէֆին կէչէնէրտէ իրսա իմտիկի բանսալիզմ էֆքարը նութգ, պինէրճէ թապ օլունուպ, Գուլզարիսթանտա, վէ Տարմացիա էրպապը իսթիլալընա թէվզի օլունմուշ իմիշ։

ՆԷՎԻՅԷ

Ապոնէլէրինէ հէտիյեէլէր վիրմէք խուսուսունտա, Ամէրիգա զաղէթալարը, կիւնաէն կիւնէ չըգարըգլարը իճատալար վէ կէօսթէրտիքլէրի ուսթալըգ իլէ, Եվրօբա զաղէթալարընը կէչմէքտէ տիրլեր։

Ախիրէն Օհիօ էեալէթինտէ նէչը օլունմադա պաշլաեան եէնի պիր զաղէթատա ամիտէքի իսիթար կէօրիւրմիշ տիր.

«Ղազէթամըզ իսարէսի, ֆամիլեալարընտան պիր քիշինին վէֆաթը յլա պիր չօգ սերվէթ ու սամանէ մալիքէ օլաճագ միթէատտիա, կէրէք պագիրէ վէ կէրէք տուլ թայիֆէի իւնաս իլէ, եալընըզ ապօնէլէրիմիզտէն պիրիսիյլէ էվէնմէէրի զրմնընտա թահթը մուգավէլէեէ կիրմիշ տիր։»

—

Իճրա օլունան սոն սիմաթիսիզտէն անլաշրլարգընա կէօրէ, Մարսիլեանընն 354, 344 նէֆէր էհալիսի օլուպ, 1876 սէնէսինտէ իճրա օլունան թահրիրի նուֆուզտան պէրու չէհրի մէկզիւր էհալիսինէ 35, 476 քիշի արթմըշ տբր։

—

Բարիսին պիւիւք մոտա մաղազարընտան պիրինտէն, արատասը գաբուտա պէքլէմէքտէ օլան քիպէրատան պարսն Բ*** նամ դատարն, պիր բաքէթ թանթէլա տիրգահ իթմէքտէ օլտուղու հալտէ, ախր ու կիրիֆթ օլունմուշ, վէ հէման Բարիսին ֆուգարալարընա պէշպին ֆրանգ վիրմէսիյլէ պու տէֆալրգ եապասը պրբագրմըշ տբր։

—

Զէնկիզիէրե կիզէլ պիր էօրնէք. Կէչէն սէնէ ապրիլ այբընին 18 ինտէ Բարիստէ վէֆաթ իտէն Մ. Էմիլ Թօմաս նամ իրատաը, շէհրի մէզքիւրտէ իբի մէքթէպ բիւյատ օլունմագ իւզրէ, 200.000 ֆրանգ վասիյէէթ իլլէմիշ տիր։ Պու բարա իլէ քիւյատ օլունան մէքթէպլէրին իւզերինէ, միւմանիլէյհին զիքրինի էպէտի գըլմագ իւզրէ, պիրէր տաեիմի լէվհա վազ օլունաճագտբր։

ԻԼԱՆԱԹ

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱԵՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսի Մահլիւլաթ տարէքսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունանագտա օլան ամի իւզ զիքր մահլիւլաթը մուայէէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան պիրինճի հաֆթասը օլան իշպու 1297 սէնէսի շուպաթըն 1 ինճի բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա միւզաեէտէլէրի իճրա զըլընճաղընտան զամմ իլէ Թալիպ օլանլարրն էյեամը մէզքիւրէտէ Մահլիւլաթ իտարէսինէ կէլիպ զըյմէթի մուխամմէնէնին էօշրինէ միւսաֆի թէէմին ազէլինի թէսլիմի խազինէ իտուպ մէզատընտա պուլունմալարը լազըմ կէլէճէյի պիրինճի տիֆա օլարադիան ու իթթար օլունուր։

. . 7 . . 17,500 (՝) Մէրհումէ Տաեէ Եաեէմէն խաթուն վագֆընտան Ֆէնէր գաբուսու տախլինտէ Սպտի Սու պաշը մահալլէսինտէ Եալըզճը սօգաղընտա թէրպիէն էլի զիրա պիր գըթա մէնզիլ տրսասը։

. . 62 . . 15,000, Պապ իւս Սաատէ աղասը աթիգ Եուսուֆ աղա վագֆընտան Պէյօղլունտա Գուլ օղլու մահալլէսինտէ Աղա Համմամը ճատտէսինտէ թէրպիէն եիւզ էլի զիրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

. . 42 . . 250, Մէրհում ամուճա Հիւսէյին բաշա վագֆընտան Զարշէնպահ գուրպինտէ Պէյհէյէզ մահալլէսինտէ Մէհմէտ աղա ճատտէսինտէ թէրպիէն վէ թախմինէն եէթմիշ զիրա պիր գըթա արսասը նըսֆ հիսսէսի։

. . , . . 15,000, Տար-իւս-Սաատէ աղասը էսպագ Պէշիր աղա վագֆընտան Սարըեար դարիյէսինտէ Պէօյիւքտէրէ ճատտէսինտէ քեային թարաֆէյնի Մ. Ֆիլօրի պաղչէսի վէ պիր թարաֆը էրմէնի քիլիսէսի գաբուսու վէ տիկէր թարաֆը եօլ իլէ մահտուտ պիր մուհիպը մէսանէ աէօրթ եիւզ օթուզ տէօրթ զիրա պիր գըթա արսա։

. . 15 . . 5500, Ֆոթմա Սուլթան վէ Ղազի Իպրահիմ բաշա վագֆընտան Դասըմ բաշատա ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ ճամիի քէպիր սօգաղընտա թէրպիէն ալթմըշ զիրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ պիր օտալը միւթէմիլ չէհրի ալթմըշ զրշ քիրալը միւք մա կէտիք ախշապ պիր պապ պէրպէր տիւքքեանընընն նըսֆ հիսսէսի։

. . 17 . . 5000, Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Դասըմ բաշատա ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ Զիվիճի սօգաղընտա թէրպիէն 80 զրրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտայը միւթէմիլ չէհրի 100 զրշ քիրալը քեարկիր 1 պապ քէօմիւրճիւ մաղազասը կէտիյինին բուպ հիսսէսի։

. . 85 վէ 85 . . 5500, Պուտագ Մէհմէտ աղա վէ Իսմայիլ էֆէնտի վագֆընտան Դօճա Մուսթաֆա բաշատա Սրապաեը-Պայագիտ մահալլէսինտէ Սիլիվրի գաբուսու ճատտէսինտէ թէրպիէն 400 զիրա արսատա մէպնի 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ 2 գայրա վէ 1000 զրրա պաղչէյի միւթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ վէ թահթընտա տիւքքեանընն բուպ հիսսէսի։

. . 2 . . 6250, Պէրէքէթզատէ էլհաճճ Ալի էֆ. մէսճիտի չէրիֆի վագֆընտան Դալաթատա Պէրէքէթզատէ մահալլէսինտէ Հաճի Ալի սօգաղընտա թէրպիէն 60 զրրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտա վէ չէհրի 150 զրշ քիրայը միւթէկամմիլ քեարկիր պիր պապ մէյքէտէճի տիւքքեանընընն բուպ հիսսէսի։

. . 16 վէ 18 . . 5000, Դօճա Մուսթաֆա բաշա վէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Այվանսէրայ գաբուսու գուրպինտէ Սաթիգ Մուսթաֆա բաշա մահալլէսինտէ Պոսթան սօգաղընտա թէրպիէն 100 զիրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտա վէ պիրըմայի միւթէմիլ միւնհէտիմ ախշապ պիր պապ թուրշուճու տիւքքեանը կէտիյինին նըֆս հիսսէսի։

. . 41 . . 2000, Սուլթան Մէհմէտ խան վագֆընտան Շէհկատէ պաշը գուրպինտէ Ֆէվգիյէ մահալլէսինտէ Ուսթուրաճլար սօգաղընտա թէրպիէն 60 զիրա արսատա մէպնի շէհրի 60 զրշ քիրալը ախշապ միւք մա կէտիք պիր պապ գահվէ տիւքքեանընընն սիւլիւս հիսսէսի։

. . 41 . . 1534, Էվգաֆ կէտիքեաթընտան Սիւլէյմանիէէտէ թիրագի չարշըսը ճատտէսինտէ թէրպիէն երկիմի պէշ զիրա արսատա մէպնի շէհրի զրրգ պէշ զրշ քիրալը քեարկիր պիր պապ սուճու տիւքքեանը կէտիյինին սիւլիւս հիսսէսի։

. . 23 . . 1750, Հարամի Ահմէտ բաշա վագֆընտան Ֆէնէրտէ Սպտի Սու պաշը մահալլէսինտէ Քիրէճխանէ սոգաղընտա թէրպիէն էլի զիրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

. . 109 . . 2533, Թավաշի Սիւլէյման վէ Սապրի Մէհմէտ էֆէնտի վագֆընտան Գումգարուտա Թավաշի Հասան աղա մահալլէսինտէ Քիւչիք-Տէրէզ սօգաղընտա թէրպիէն իքի եիւզ պէշ զիրա պիր գըթա մէնզիլ արսասընդն սիւլիւս հիսսէսի։

. . 20 վէ 18 . . 05,000, Պէտէլի միւզաեէտէսի 7000, Սուլթան Պաեազիտ խանը Վէլի վագֆընտան Պէյօղլունտա Թաթավլատա Եունճու Խբիսթօ սոգաղընտա թէրպիէն 200 զիրա արսատա մէպնի իւշ օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր մահ վէ եէտի եիւզ զիրա պաղչէյի միւթէմիլ վէ չէհրի ալթմըշ զրշ քիրալը ախշապ պիր պապ մէնզիլ զիրա պաղչէնին պիւթիւնիւ։

. . 12 . . 5000 պէտէլի միւզայէտէ 2500, Լալա Հիւսէյին բաշա վագֆընտան Գումգարուտա Նիշանճը մահալլէսինտէ Հավուզլու օտալարը սոգաղընտա թէրպիէն եէթմիշ զիրա արսատա մէպնի իքի օտայը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ։

. . 24 . . 2500, Մէրգում Իլեաս նամ տահիպ իւլ խայրըն էյրի-Գարու գուրպինտէ Սվէճը պէյ մահալլէսինտէ էյրի-Գարու ճատտէսինտէ թէրպիէն եէթմիշ զիրա արսատա մէպնի չէհրի գրրգ զրշ քիրալը պիր պապ սալաշ թուրշուճու էլեէվմ քէօմիւրճիւ մաղազասընընն նըսֆ հիսսէսի։

. . 8 . . 850, Նէսլըշահ Սուլթան վագֆընտան Էտիրէ-Գարուսու գուրպինտէ Նէսլըշահ Սուլթան մահալլէսինտէ Պոսթան սօգաղընտա թէրպիէն եէթմիշ զիրա արսատա մէպնի իքի օտա վէ պիր սուֆա վէ եիւզ էլի զիրա պաղչէի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

. . . . 7200, Մէհմէտ Ալի բաշա վագֆընտան Պէշիկթաշտա Եէնի մահալլէ հիվարընտա Սըլտըզ ճատտէսինտէ Ահմէտ պէյ գազինօսու միւթէսարրըֆը թարաֆընտան թէճավուզ օլունան պէրմուճիպը խարիթա եիւզ եիկիրմի զիրա պիր գըթա պաղչէ մահալի։

. . 1 վէ 3 վէ 5 . . 1400, Ճիղալի զատէ մէրհում Բիւթէմ բաշա վագֆընտան Մահմուտ բաշատա Սիւրուրի մահալլէսինտէ Մօլա Թաշը սօգաղընտա տէրունինտէ 3 պրիմա վէ 1 մախզէնի միւշթէմիլ թէրպիէն վէ թախմինէն 530 զիրա 1 գրթա արսանընն 23 սէհիմ իթիպարըյլա 1 հիսսէ վէ 1 բուլ սէհիմի։

. . 5 . . 500, Աեասօֆիսի քէպիր վագֆընտան խաթապ գաբուսընտա Սախ Զէլէպի մահալլէսինտէ Սօղանճլար սոգաղընտա 1 պապ եումուրթաճը տիւքքեանը վէրասընտա տիւքքեանա մախլութ 6 զրրա արսաի խալիէնին 2 զիրա մահալի։

. . 5 . . 750 Հարէմէյն կէտիկեաթընտան Զարշուի Բէպիրտէ Մէրճան աղա մահալլէսինտէ Մէրճան աղա խանը տէրունինտէ ֆէվգանի թէրպիէն 20 զիրա 1 գրթա միւհթէրէզ օտա մահալինին նըսֆ հիսսէսի։

. . 1 . . 500, Տէֆթէրտարը էսպագ Ապտիւս Սէլիմ էֆէնտի վագֆընտան Տիվան եօլունտա աթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Թավուզ բազարը ճատտէսինտէ չէհրի 5 զրշ քիրալը պիր պապ պագալ տիւքքեանը միւքինին նըսֆ հիսսէսի։

. . 48 . . 6667, Քէօրրիւլիւ Մէհէմմէտ բաշա վագֆընտան Տիվան եօլունտա Սաթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Վէզիր խանը տէրունինտէ իչ գաթաա թահթանի թէրպիէն 80 զրրա արսատա մէպնի պիր քէօմիւրճիւի միւշթէմիլ քեարկիր պիր պապ օտա վէ պօտրումուն սիւրան հիսսէսի։

. . 102 . . 2000, Էլհաճճ Տէմիր Մէսճիտ չէրիֆի վագֆընտան գանթարճըլարտա Սարը Տէմիր մահալլէսինտէ Գրպլէ չէշմէսի ճատտէսինտէ թէրպիէն 80 զիրա արսատա մէպնի՝ չէհրի 80 զրշ. քիրալը ախշապ պիր պապ գահվէ տիւքքեանընն բուպ հիսսէսի։

. . 59 . . 12,000, Վալիտէ Սուլթան վէ հարէմէյն կէտիքեաթընտան Ալաճա Համմամ գուրպինտէ Զէլէպի օղլու Սալատտին մահալլէսինտէ Մըսըր չարշըսը տէրունինտէ թէրպիէն 20 զիրա արսատա մէպնի չէհրի եիւզ զրշ քիրալը քեարկիր պիր պապ ագթար տիւքքեանը միւք մա կէտիյինին պիւթիւնիւ։

. . 163 . . 16000, Տէֆթէրտար Եուսուֆ Զէյա էֆէնտի վագֆընտան Գատը Գարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Սէօյիւտլիւ Զէշմէ ճատտէսինտէ թէրպիէն 80 զիրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 3 սուֆա վէ պիր գույու վէ պիր ախը վէ թահթընտա թահթապօշը միւշթէմիլ չէհրի եիւզ էլի զրշ քիրալը ախշապ պիր պապ մէնզիլ։

. . 7 . . 914, Նէֆսը հարէմէյն իւշ Շէրիֆէյ վագֆընտան Սալմա Թօմրուգ գուրպինտէ Քէֆէվի մահալլէսինտէ Թաշճը սօգաղընտա պէր մուճիպը խարիթա 80 զրրա արսատա մէպնի 3 տա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 114 զիրա

պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնղիլին 12 հիսէտէն պիր հիսէսի։

.. 6 .. 35,000, Խազինէտար պաշը Սիւլէյման աղա վագֆընտան Պէշիքթաշտա Ճիհանֆի�սոգաղընտա թէրպիէն 120 զիրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուեռու վէ 59 զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ քեարկիրճպիր պապ մէնզիլ։

.. 105 .. 25,000, Հարէմէյն վագֆընտան իսկիւտարտա Թօլկար Համզա մահալլէսինտէ Սէլամի էֆէնտի սոգաղընտա թէրպիէն 150 զիրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուեռու վէ 500 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 9 .. 150, Սիլէ խաթուն վագֆընտան Գըսըգլը գարիյէսինտէ Պուրկուրլու ճատտէսինտէ 150 զըրա պիր զըթա արսա։

Խիւտավէնտիկեար միւսեէթի տախլինտէ, Պրուսա սանճաղընտա քեային Խարմանճրգ գազասընթապի Նուսրէթլէր վէ Պալաթ Տանիշմանի գարիեէլերի ճիվարընտա Քէօյլիւ նամ մահալլէ Թադէոս Մասքեան մարիֆէթլիլէ պիթթահարրի զահիրէ իխրաճ օլունուպ, խարիթասը մուճիպինճէ չըմալէն Հավաճրգ տէրէ սուեռունուն Ուզուն տէրէ սու իլէ պիրլէշտիկի մահէլլ իլէ Պալաթ Տանիշման գարիեէ ճամիի պէյնինտէ խաթթը միսթագիմ, վէ զարպէն մէզգիր ճամի իլէ Գապատաեը ֆօղլու տէկիրմէնինտէն վէ Քիւրտէմ բունարընտան պիլ միւրուր, Էյրի կէօզճէ թէրէսի պէյնինտէ պուլունան խաթթը միւնքեսիր, վէ ճէնուպէն մէզգիր թէրէ իլէ Ի.քէսլի չագըլ թէրէսինտէն պիլ միւրուր Պօեռնատուրուգ կէտիկի պէյնինտէ վագը խաթթը միւնքեսիր, վէ շարգէն մէզգիր թէրէ իլէ Գամանճրգ տէրէ սուեռունուն Ուզուն տէրէ սու իլէ պիրլէշտիկի մահէլլ պէյնինտէ պուլունան խաթթը միւսթագիմ իլէ մահտուտ օլուպ օն իչ պին իւչ եիւզ դըրգ պիր տէօնիւմ արազի տէրունինտէ իմալ օլունաճագ պիր դրթա դրբիմ մատէնինին տօղսան տօղուզ սէնէ միւտտէթի իմթիեազի իլէ թալիպ վէ միւմէհարբրնինտէ իհալէսի թէգարրուր իլլէտիկինտէն, իշպու մատէնէ պիր կէօնա իթիրազը օլանլարբն թարիխի իլանէն իթիպարէն, իբի այ զարֆընտա Տէրիսաատէթտէ օրման վէ մատէն մէճլիսինէ, վէ թաշրարտա մէրքէզի վիլաեէթէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի իլան օլունուր։

3 շուպաթ 97

Էմլաքը հիմաեունան Ըխլամուրտա վագը գաղինօ իլէ, Քեազդարխանէտէ Սիլիհտար ագա չաերը գարշըսընտա եարազը թաթիրի մահէլլի, տօղսան սէքիզ սէնէսի մարտը իպիթասընան իթիպարէն իճար խալէճէկինտէն, թալիպլէրինին, իշպու շուպաթն երկիրմի իւչինէ գատտար խազինէի խասայի հիմաեունա կէլմէլէրի։

97 շուպաթ 3 *3—2

Գօսօվա վիլաեէթի տախլինտէ, Ուսքիւպ սանճաղընա թատպի, Էշթէպ գազասընտա արապա եօլու իլէ Քէօբրիւլիւ չըմէնտրֆէր սթասիօնունտա տօղուզ սատթ մէտաֆէսի օլան Պիլէյինճէ գարիեէսինտէ քեային քիւքիւրթ մատէնի հասըլթքնտան թէնէ քէլէր տերունինտէ մահֆուզ, օն ալթը պին զըյեէ խալիս քիւքիւրտ իլէ, սէքիզ եիւզ էլլի պին զըյեէ քիւքիւրտ ճէվհէրի մահէլլինտէ պիլ վէզն թէսլիմ օլունմադ, վէ տօղսան եէտի սէսսի շուպաթքն նիհաեէթինէ տէկին եանի երկիրմի սէքիզ կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլմէք չարթը վէ չէրայիթի սաեիրէ իլէ, զուհուր իտէճէք թալիպինէ ֆիրուխթ օլունաճաղընտան, մէզգիր քիւքիւրտլէրին իշթիրասընա թալիպ օլանլարբն, օրման վէ մատէն մէճլիսինէ վէ մահէլլինտէ մէրքէզի վիլաեէթէնէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի իլան օլունուր։

2 շուպաթ 97 **4—2

Պուլղար տաղը մատէնի հասբլաթքնտան օթուզ պիր պին տէօրթ եիւզ ալթմըշ պիր տիրհէմ քիւսուր սիմը խալիս իլէ եիւզ սէքսէն պիր տիրհէմ քիւսուր ալթունուն պիլ միւզահատ ֆիրուխթի մուգարրէր օլտուղունտան, վէ շէհրը շուպաթը բումինին օն պիրինճի բէնճշէմպիհ կիւնիւ սաաթ տօգուզտա, գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, մէզգիր սիմ վէ ալթունուն իշթիրասընա թալէպ օլանլարբն, եէվմը մէզգիրբէ տէկին մարիեէ խաղինէսինտէ օրման վէ մատէն մէճլիսինէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի իլան օլունուր։

97 շուպաթ 4 6—3

Քէօթահեա սանճաղընտան տախլինտէ քեային մարիմ էլ էսամի մահէլլէրէ մէվճուտ վէ միւատէխիր օլան ճէման էլլի պին քիլէ տարթանէ հընթա իլէ օթուզ պին քիլէ չարիին միւպատէլէի նիզամիեէ թահնիեէ վէ շաերի անպարարընա ախզի մուգարրէր օլուպ, շուպաթը բումինին ալթընճը ճումա իրթէսի կիւնիւ գարարը վերիլէճէղինտէն, զիքը օլունան հընթա վէ շաերին միւպատէլէթէն իթարընա թալիպ օլանլարբն, շէրայիթը միւպատէլէի անլամագ իւզրէ եէվմը մէզգիրբն իգբազասընտան էվվել մարիեէ խազինէէի ճէլլիլէսինտէ, աշար վէ աղնամ տայիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—3

97 Քեանունի սանի 30

ԹՐՕԱՏ ՇԱՐԱՊՐ

Գալաթատա, միլլէթի էրմէնիեան Ս. Լուսաորիչ քիլիսէսի դարբուտ գարշըսընտա վագը 21 նիւմէրօլու Բումճա Նէօյոզոս զազէթասը մահթպատաք ալթընտա միւսիւ Մանուսսո վէ պումիանեատը մաղազասընտա նէֆիս Թրօատ շարապլարը պուլունմագտա օլուպ, վէ մէգգիր շարապլարը իսթիմալ իթմէքտէ օլանլար իզհարը մէճմունիյէթի իթմէքտէ օլտուղունտան, էօյլէ պիր թագրմ հէյլէլի վէ եարմա շարապարա ալտանմագ իսթէմէեէն զաթլարբն, մէզգիր մաղազատա թէչրիֆլէրի տավէթ օլունուր։

Գարաքէօյ քէօրբիսիս իւզէրինտէ վագը պէշգահվէ սահիպլէրի օլուպ, աթիտէ վագը իմգա իտէնէր, Պօղազ իչինէ, Գատրքէօյէ, Իսկիւտարա վէ ատալարա կէթմէքտէ օլան էհալիյէ իլան իտէրլէրքի, Թրօատ նամ շարապլն տէբօղիթերլէրի օլուպ, կէրէք սանտըգլար իլէ վէ կէրէք շէչէլեր իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա ֆիրուխթ իթմէքտէ տիրլէր։

Համդէ Եֆէնդի
Պիրինճի տայիրէ սահիպի
Օհաննէս Ռոսքեան
Իսկիւտար մէվզիֆի իչին
Դրէֆոր Տերվէշեան
Ն. 40 գազինօտա
Օհաննէս Ավլոնեան
Գատրքէօյ խաթթընտա
Եռվանդէ Սարգսյան
Ատտար իչին

ՍԲՕՆԷՔ

Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա, Գալաթա սէրայ գարշըսընտա, Սբօնէք նամըյլա չէօհրէթչուար օլան մաղազա միւթէպեր էհալիյէ վէ քէնտի միւշթերիլէրինէ իլան իտէր քի, կէրէք սանտրգ իլէ կէրէք չէչ իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

Գօնսթանթէն Գօնսթանթինիտէն Պէշիքթաշ, պիւյիւք գազինօ, Ն. 52, սապրգ Բալօսի,

Թրօատ շարապընն տէբօսու կէրէք սանտրգլա վէ կէրէք չէչ իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա ֆիրուխթ օլունուր։

ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՃԶԱՀԱՆԷՍԻ

Ն. վէ Ժ. Քանղիք պիրատէրլէր

Մէզգիր էհզահանէ, էհզալարընն զայեթլէ խյիկի վէ էհզայը քիմէէվիյէսի վէ ալեա շարապլարըլա միւշթէհիր օլուպ, էհալիյէ իլան իտէր քի, կէրէք սանտրգլարըլա վէ կէրէք չէչէլեր իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

ԳԲԼՊՈՒՐՆՈՒ

Մ. Տ. Տիվօլի միւթէպէր էհալիյէ իլան իտէր քի, Շարգ շարապլարը չիրքէթիյէ պիր մուգավէլէ ադտ իտէրէք, ֆէնէր իչին, ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

ԻՍԹԱՆՊՕԼ ՊՕՆ ՄԱՐՇԷՍԻ

100,000 գալէմ էմթահասա միւշթէրիէրիմիզին գօլայլըը իչին, իլավէ իյէտիք Թրօատ շարապը, Դալաթա ֆիեաթընա ֆիրուխթ իթմէքտէյիզ։

ԷԲԻՐ ԷՃԶԱՀԱՆԷՍԻ

Օկիսթ Թիթօս սահիպի, Դալաթատա Թրամվայ ճատտէսի տէբօ վէ ֆիրուխթ օլունուր Թրօատ շարապը, ֆապրիգա ֆիեաթընա, սանտրգլար վէ չիչէլեր իլէ։

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՀԻՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Տօգթօրը միւմանիլէյհ, Բարիստէ իլմի թէպպապէթ թահսիլ իտէրէք, պու տէֆա պուրատա կէլմիշ օլտուղունտան, Պէյօղլունտա, Շիշլի սոգաղընտա, Մէճմուայի Հավատիս մահթպատասընրն գարշուսընտան 18 նիւմէրօլու խանէտէ, հէր կիւն սապահատան սատթ 6ետ գատտար պուլունմագտա օլուպ, վէ ճիւմատա կիւնլէրի սատթ, սատթ կէտն 6ետ գատտար, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը, մէճճանէն թէատվի իտէճէք տիր։

Տօգթօրու միւմանիլէյհ հէր կիւն սատթ 8ետէն տգշամա գատտար, Իսթանպօլ ճիվարընտա, Նիշանճըտա, Մուսալլա ճատտէսինտէ, 53 նիւմէրօլու սապրգ էճզահանէեի քէնտիսինէ իդամէթիկեահ իթթիխազ իտէրէք պուլունմագտա տրը։ Բազար իրթէսի կիւնլէրի, մահէլլի մէզքիւրտէ, սատթ 8ետէն 10ա գատտար, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն ֆուզարա խատթէկեանը մէճճանէն պագմագտա տրը։

ՇԻՖԱ ԻԼԻԹ ՊԱՀԱՐՏԱ

WILHELM'S

ՎԻԼՀԷԼՄ

Ամբողջություն ամբողջության

ԳԱՆԸ ԹԷՄԻԶԼԷՑԻՃԻ ՁԱՑ

ՖՐԱՆՑ ՎԻԼՀԷԼՄԻՆ

ԹԷՐԹԻՊԻ

Նայն Քիլլինոյ էֆենտը պուլը

Մէզգիր Զայ, Նիքրիս իսէթինէ, օյնագ եէրլէրի սըզըլարընա, չօճուգլարընն տիզլէրճէ վէ աեագլարճա զայիֆիլիքլէրինէ, էսկի սանճըլարա, տայիմա թէչէննիշ իթմէքտէ օլան եարալարա, գըզըլ, գըզամրգ, վէ չիչէք նէվինտէն օլան, վէ ֆամիլեատան ալընմըշ պուլունան խասթալըգլարա, վէ եիւզտէ վէ վիճուտտա հասըլ օլան սիվիլճէք, չիպան, վէ թէմրէյի նէվինտէն օլան իլլէթլերէ, ֆրէնկիյէ տայիր մարազլարա, վէ գարաճիյէր հասթալըգլարընա, մաեասըլա, սարըլըղա, վէ տայիմի օլան էթ, վէ սինիր, վէ օյնագ, վէ քէմիք իլլէթլերինէ, վէ միտէ ֆէսատլարընա, վէ իտարա տայիր իլլէթլերէ, վէ պէլ կէվշէքլիկինէ, գատընճա վէ էրքէքճէ զայիֆիլքլերէ, պօղազ իչֆիսնէթինէ, վէ էմրազը սայիրէյէ գարշը իսթիմալ օլունուր ըէք շիֆատար պիր մուալիճէ օլուպ, շաեանը իթիպար չէհատէթնամէլէր իլէ տէ թասատիգ գըլընմըշտըր քի, արզու իտէն զաթլարա, մէզգիր չէհատէթնամէլէրտէն մէճճանէն վիրիլիր։

Մէզգիր Զայտան, հէր բաքէթտէ սէքիզեր քեաղըտ պուլունմագտա օլուպ, վէ բաքէթի գըյմէթի իսկ 2½ ֆրանգ տրը։

Մէզգիր Զայըն թագիտիլերինին անլաշըլմասը իչին իւզէրլերինտէ պուլունան, վէ իսթիմալի ճայիզ կէօրիւլէն մէմալիքլէրտէն իթա պույրուլմուշ օլան մարգալարա, տիգգաթ օլունմագըգ իգթիզա իտէր։

Մէզգիր Զայ, Խաթանպօլտա, Եէնի-ճամի ճատտէսինտէ վագը 33 վէ 35 վէ 37 նիւմէրօլար իլէ Իւրագգամ Տէլլա Սիւտա էճմախանէսինտէ պուլունմա լտա

ՇԻՖԱ ՍՕՆ ՊԱՀԱՐՏԱ

ՄՈՒՍՑԷՆԷՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էօյլէոէն, եօլէ «ծնա» ալֆ. սատթ 4 է էտտար

40-Պիւյիւք Հէնտէք սոգաղը—40

Տօքթէօրիւ միւմանիլէյհին զապինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօշալաքճը, վէ նէֆէս եօլարընա էնվայը էճզա պուխարլարը իւֆլէմէկէ մոխսուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ագ ճիկէր վէ պօղազ վէ պուրուն խասթալըգլարընա խուսուսի օլարագ պագտրղը կիպի, էլէքթրիք ալէթլերիյլէ լճրա օլանան հէր նէվի թէատվիյի եարար, էսկի կէօրիւզ վէ նէպլէ, վէ պօղմաճա Լօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալըգլարը, վէ քէօթրիմիւք վէ սարա կիպի իլլէթլերին թապիպ խուսուսի տիր։

Քէզա, կիզլի խասթալըգլար, զայիֆլիք վէ զայրիհիւմ։

ՊՏՂՅԻ ԵՒՑՏ.

HUILE DE HOGG

ԹԱՊԻԻ ՄՕՐԷՆԱ ՊԱԼԸՂԸՆԸՆ ԵԱՂԸ

Պու եաղընն միւէսսիրլիկի հագգընտա ասլա շիւպհէ ճայիզ տէյիլ տիր։ 25 սէնէտէն պէրու Թէճրիւպէ իլէ միւսապէթ տիր, շու աթիտի խասթալըգլարա զարշը։ Կէօտէ-ա հասրլէբէլրը, Վէրէմ, Նէզլէ, Զէ-սէհ-մ, Իռա-ա էտոպ-ուէ-սէր, Սըրոճա, Պէշ շէյնէրի, Տէրի հասրլէբէլրը, Դարբէլրըն սէյլանը պէյաղը, սոմոմ ղայֆիլէ, վէ ղայրիհիւմ, վէ պիրտէ ղայֆ վէ ղաշէ։ Ջնոսէլրը գուվվէթլէնտիրմէք իչին միւսթամէլ տիր, վէ իսթիմալը գօլայ տրը։

Տահա զիեատէ միւէսսիր գըրմագ վէ թաամը տահա զիեատէ խօշ իյլէմէք պէհանէսիյլէ, Թապիի եաղ եէրինէ, Իէնէլ իլէ էրիրէ օլունան պիր Թագըմ միւրէքքէպ, ատի եաղլարտան էհթիրազ իթմէլի տիր։ Զիրա պու նէվ եաղլար միտէյի պօշ եէրէ Թահրիք իտիպ, եօրմագտան մատտա պիր շէյ եաբմազլար։ Հաթթա պաղը տէֆտ չօգ Թէհլիքէլի տիր։

Ղահէնի Ռաֆէթ վէ Ռէֆիգ պաշլէր եաղը իսթէեէն, իւչ քէօշէ չիչէլեր տէունինտէ սաթըլան ՀՕԿ ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ իշթիրա իթմէլի տիր։

ՀՕԿ ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ օլտուղունա Թէէմին օլմագ իչին, իւչ քէօշէ չիչէլեր իւչերինտէ պուլունան էթիբէթին իւզերինտէ Փարիս մէքթէպի Թըպպիյէսինին իսթիհզարաթը քիմէէվիյէ նազընը Մ. Լը Սիւէօրիւն խմգասընը ա-ը։

Նպօլտա, Տէլլա-Սուտա նամ էճզաճըտա վէ ախեր պիւյիւք էճզախանէլէրտէ պուլունուր։

ԿՐԹԱՐԱՆ

Հայկական Գիրապրատան

ՁՕՐԻՆԵԱՑ

ՎԱՀԱՆ ԹԷԼԼԱԼԵԱՆ

ԿՐԹԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ցուցակ

ԳՈՐԱԳՐԻՉ ՎԱՀԱՆ ԹԷԼԼԱԼԵԱՆ

ՎԱԽԵՐԱՑԵԱԼ

Ի ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹԵՆԷ ԱԶԳ. ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀՐԱՄԱՆԱՒ

ԺՈՂՈՎՈՑ ՊԱՇՏՕՆԷԻՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

Սոյն գեղագրութիւնը չորս մասերէ բաղկացեալ է։

Շեղագիր, Նրբագիր, բոլորագիր և կօթագիր. այժմ շեղագրի մասը կը հրատարակուի որ վեց դասերէ կամ տետրակներէ պրտի բաղկանայ։ Ա. վարժութիւն տառերու. —Բ. միավանկ բառեր. —Գ. բազմավանկ բառեր. —Դ. պարբերութիւններ. —Ե. գլխագիր և թուանշաններ. —Զ. գլխագրով սկըսեալ բառեր։

Կեդրոնատեղին է փորագրիչ Վ. Թէլլալեանի գործարանը Կ. Պոլիս Ուզուն չարշը 376 և ամէն գրավաճառաց և Թղթավաճառաց քով։

Սոյն աշխատութիւնը ինչպէս շատերն ալ կը վկայեն մինչև հիմա գտնուածներէն՝ գրութեամբ ամենէն լաւն, գնով ամենէն աժան, և կրկին նպատակաւն ալ գովելի և արդիւնաւոր է. վասն զի սոյն գործին համար մասնաւոր տառեր փորագրուած և ձուլուած ըլլալով, բնականաբար նորա տպագրութիւնն ալ աժան և Հայ մանկուսյն դիւրամատչելի ըլլալէն ի զատ, ի մասնաւորի կը նպաստէ նաև Հայ մամլոյն, որոյ տպագրական շրջանին մէջ մինչև հիմա չի գտնուելով գեղագրական զարդաձև տառեր, սոյն տեսակ գործերն վիմագրութեան տրուելով շատ սուղ կելնէին. հետևաբար դիտելի է որ Հայ արուեստաւորն՝ փոքրիկ դասատետրի մը առթիւ պիտի լրացնէ միայն թէ՝ չի պարտաւորի կատեցնել իւր աշխատութիւնը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՓՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիս, 18 փետր.

Ֆրանսբզ ֆոնտսու 3%	82 80
» » 5%	114 37½
Լսհամը Ումումիէ աշըլարը	11-55
» » գարանտը	11-45
1865 Իսթիդրազը	-
1869 »	62-
1873 »	57-
Բուսէլի չըմէնտը. Թահվիլա.	50-
Օսմանլը Պանգասը	706-25
Դրէտի Լիոնէ	747 50
Բուս ֆոնտսու 5% (1877	-
Բուսիանըն Շարք իսթիդրազը	-
Իթալիա ֆոնտսու	85-60
Մըսը իսթիդ. պիրլէշմիշ	330-
Իսբանեա խարիճի իսթիդրազը	26-½
Դամպիօ Լոնտրա իւզէրինէ	23-26

Բարիս, (Պուլվար) 18 փետր.

Ֆրանսբզ ֆոնտսու 5%	114-32½
Լսհամը Ումումիէ	11-40

Լոնտրա 18 փետր.

Ինկիլիզ գոնսոլիտ	100-¼
Լսհամը Ումումիէ աշըլարը	11-⅜
» » գարանտը	11-⅛
1865 Իսթիդրազը	14-
1869 »	12-¾
1871 »	66-
1872 (Պոնտի Թէզօր)	22-¾
1873 »	11-¼
Տէվլէթի Ալիէնէն 1877 իսթիդ. բազը	77-½
Օսմանլը Պանգասը	17-⅛
Բուսիա իսթիդրազը 1873	84-
Մըսը իսթիդրազը պիրլէշմիշ	65-½
» իմթիեազը (չըմէնտը.)	88-½
Տաիրա սանիէ	65-½
Մըսըրըն Բօչիլտ իսթիդրազը	86-¼
1877 Մառճարիսթան էսհամը	99-⅛
Դամպիօ Բարիզ	-

Վիէննա, 18 փետր.

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիա	120-65
Բուսէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	23-

ԳԱԼԱԹԱ ՓՕՐՍԱԼԸ

Լսհ. Ուսմ. փետր. 6 ազշմ. գր.	12-25
» » փետր. 8 սպհ. ալ.	12-25
» » Լին եիւքէք	12-25
» » Լին աշաղը	12-24
» » Սաաթ 5 տէ	12-25
1863 Իսթիդ. (Մուռօն) 6% ֆ.	-
1865 » » 6% ֆ.	-
1869 » (Բինար) 6% ֆ.	-
1872 » (Պոնտիս Թրէզօր	-
1873 » (Բինար) 6% ֆ.	-
Բուսէլի չըմէնտրֆէր	50-
Բէլբօր զուրուշ	-
Հէվալէսիզ »	-
Ալգէ Քոյիզի %	7-

ԱԳՏԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	6-35
Սօսիէթէ ժէն 6%	5- 5
Իսթանպօլ Պանգասը	10-
Սօսիէթէ Օթման	-
Թրամվայ 5%	355-
Լավրիօմ (մատէն)	152-

ԱԳԶԵԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 դրչտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110 30
Ֆրանսբզ ալթունու	88- 5
Բոլ	90-16
Դրիմից ալթունու	31-20
Պէեազ մէճիտիյէ	107-37
Մէթալիք	205-
Պէշլիք	210-
Ալթըրգ	127-10
Պագըր	610-
Գարպօն գայիմէսի գաբիք	878-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	910-
Էն աշաղը	910-
Սաաթ 3 տէ	910-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ